

LA COSTA DEL MECO

Nº 12 - Edició desembre de 2010
400 exemplars

Full periòdic informatiu de l'A.VV Dalt la Vila

EDITORIAL Nova etapa

Estimats veïns,

Una vegada més i d'acord amb els nostres estatuts, la Junta de la nostra Associació s'ha renovat. Després dels darrers dos anys, la Junta dirigida per en Jordi Casas ha acabat la seva tasca i la nova Junta pren el relleu davant els diferents reptes que hem d'afrontar. Han estat dos anys de revaloració en els que el seu anterior President ha estat capaç de tornar la confiança a un petit nucli de veïns, de tornar l'autoestima a un barri d'una gran ciutat que té imprès a les seves pedres l'ànima d'aquells que hi viuen.

Ara toca continuar amb el treball i aconseguir la dignitat per la que tant hem lluitat. Les grans ciutats sorgeixen de nuclis com el nostre i, sense la seva petjada, on mirariem? El futur es basa en el treball d'aquells que abans de nosaltres, han lluitat per la supervivència d'allò que estimaven i ara, amb el relleu, ens toca a nosaltres continuar endavant. Ens han deixat una bona feina i tenim l'obligació de continuar-la, més encara quan creiem en aquesta feina. Hem d'implicar-nos tots. La tasca no és fàcil però junts segur que aconseguirem tirar endavant i portar els nostres desitjos al punt més alt.

Des d'aquesta editorial voldríem agrair a totes les Associacions i Persones que ens han felicitat per la renovació així com el suport mostrat abans i ara. Esperem i desitgem profundament que aquest moviment i aquestes ganes de treballar per a fer les ciutats més humanes, continuï quallant i extenent-se per damunt de tot.

El veritable significat de les dates en les que ara entrem fa brollar sentiments familiars i de concòrdia. Nosaltres des d'aquí voldríem desitjar-vos molt més que un Bon Nadal: voldríem desitjar-vos que aquest sentiment concentrat en pocs dies, es faci extensible els propers 365.

Bon Nadal i força per la lluita d'un futur.

L'Equip de la Junta Directiva.

NOU EQUIP DE LA JUNTA DE L'A.VV

Després de l'assemblea extraordinària del passat mes de novembre l'equip de la junta de la nostra entitat ha quedat constituïda amb les següents persones:

PRESIDENT - Gabriel Hernandez Tafalla
VICEPRESIDENTA - Isabel Brugé
SECRETARI - Lluís Viana
TRESORER - Albert Ibañez

VOCALS - Carles Plaza, Ernest Pruna, Roser Cussó, Carmen Sanchez, Francisco de la Torre, Mercè Bueso, Judith Temistangioglus.

A part de les persones esmentades, l'equip de la junta directiva comptarà amb l'equip de col·laboradors que, igual que en la junta anterior, assessoren en els temes generals de barri, en els equip de treball com la Comissió Mixta, "La Costa del Mecó", etc...

CAPUT SAUCIUS

Possiblement una explicació correcta hauria d'arrencar parlant d'aquesta celebració difusa, plena de claroscurs anomenada Capitalitat de la Cultura Catalana 2010. Hi haurà, però, algun altre lloc per al balanç, per analitzar un procés i veure quina in/materialitat posseeix el nostre patrimoni i la seva gestió.

Crida a la participació ciutadana, i un petit grup, entre molts d'altres, amb il·lusió, sense ingenuïtat, varem presentar el projecte "Primeres pedres". L'objectiu és estimular el debat sobre l'urbanisme i alertar sobre el model de ciutat que tenim. Proposem la refundació de la ciutat partint de l'esquema clàssic, els punts cardinals, posant en cadascun d'ells una escultura que reflecteixi la realitat existent projectant-la alhora cap al futur. Cada escultura conté, o és, un cub, expressió del carreu simbòlic de la primera pedra. El projecte és de ciutat.

Badalona, com a unitat, entenem que només es pot explicar des de les parts ben diferenciades que la componen.

En comú, aquest petit grup tenim a més una percepció semblant de les manifestacions artístiques. Les entenem com la recerca de la bellesa des del compromís, des de la implicació en les expressions de la societat, defugint els artificis exquisits però banals i buits.

El projecte "Primeres pedres" és deutor de la participació col·lectiva. En cadascun del quatre punts (Canyet, Dalt la Vila, Pomar i la cruïlla Sant Roc-Llefià-La Salut-Congrés) s'ha buscat aquesta complicitat amb les percepcions del veïnat, segons

la natura de l'escultura proposada.

A Dalt la Vila tots els elements identificatius, que van aflorar en una encara que petita i discreta enquesta, assenyalaven el substrat arqueològic i el nexa crític amb el desenvolupament possible del barri.

D'aquí al cap hi havia un petit pas.

Del sentiment al cap, poc tros a córrer.

Com a autor, o millor, com a veí que hi ha posat les mans, m'agrada creure que l'obra respon a les inquietuds paleses.

És un cap, perquè és la part on millor es reflecteix la condició humana; el rostre és anònim, perquè és el de tots; té el punt d'ambigüitat per a la identificació igualitària home/dona en el procés col·lectiu; és jove com a símbol del futur per construir; l'expressió pretén ser franca, serena, com a actitud permanent per afrontar els reptes.

Sorgeix del terra, perquè en el nostre barri passat i futur estan sargits pels fils d'un present encara incert. Està coronat pel cub, per la pedra fundacional com a alerta de l'equilibri entre la conservació i restauració i la substitució per uns fets urbanístics descontextualitzats.

Des d'un extrem, abasta amb la mirada la totalitat del barri.

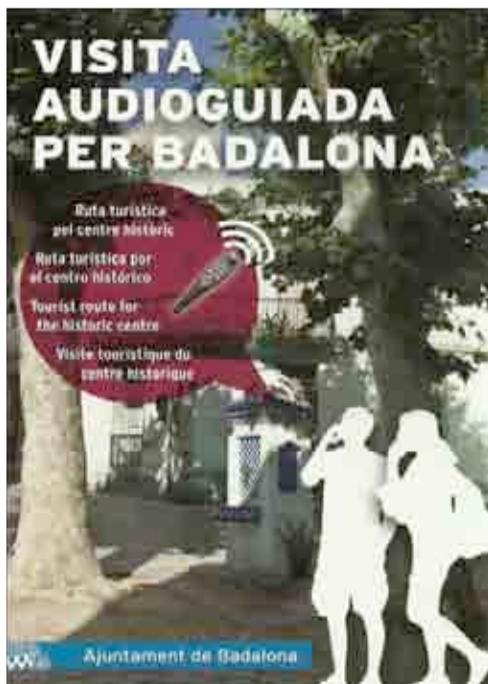
És de ciment, sense maquillatge, perquè és el material comú, més representatiu que el marbre o el granet.

Si Roma és un concepte, Dalt la Vila és una actitud.

Dionís Orrit

Pàgina - 5 -

Enguany no us perdeu els pessebres de la plaça de la Vila, tant a dalt com a baix al Refugi

**BON NADAL I ANY
NOU**

Evolució gràfica municipal

QUÈ FAN ELS NOSTRES REPRESENTANTS MUNICIPALS PEL DALT LA VILA ?

DES DEL DARRER MECO D'OCTUBRE HAN PASSAT 12 SETMANES, QUE SON 12 PUNTS QUE NO APOSTEM A LA GRÀFICA.

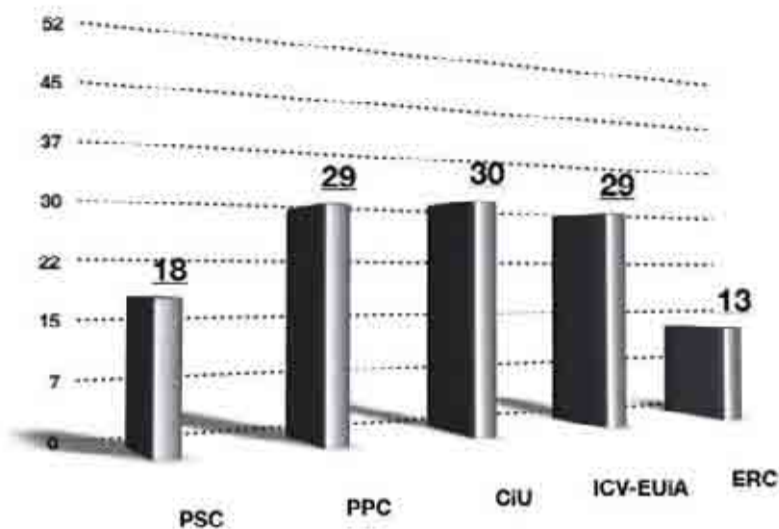
Des del darrer MECO de principis d'octubre, l'activitat dels grups municipals vers el Dalt la Vila ha estat més aviat nul·la. El darrer període pre-electoral, electoral, i finalment les eleccions, ha estat marcat, en l'àmbit de tots els partits, a la tasca del manteniment de les "poltrones". Les prioritats ciutadanes han passat a segones posicions dins del "mundillo" polític municipal.

Justificació:

Per tant, i per a continuar sent coherents, aquesta vegada no sumarem cap punt a cap grup polític municipal. Serà la tercera vegada que ho fem, ja que creiem que el (no) fet s'ho mereix suficientment.

D'aquí pocs mesos tornarem a estar en eleccions, aquesta vegada municipals. Hem de suposar, doncs, que tornaran a passar a segon terme les prioritats ciutadanes, encara que quedarem possiblement meravellats quan les diferents formacions polítiques de la nostra ciutat ens expliquin lo bé que ho han fet els uns, i lo bé que ho farien els altres.

Aquestes gràfiques nostres, són el que són, i no pas una altra cosa. Ara bé: fixeu-vos que les dues formacions polítiques que han sofert una davallada més

grossa en aquestes darreres eleccions, també són les que a la nostra gràfica estan en pitjors condicions (PSC i ERC).

Portem dos anys de GRÀFIQUES MUNICIPALS, no tenim bola de vidre solament valorem el que fan pel barri. Doncs bé, tan malament no ho fem, les nostres valoracions no són pas producte del caprici: benvolguts daltvilatans, preneu-ne nota.

Per tant, aquesta vegada tot queda igual que la darrera. (CIU - 30) (PPC i IGV-EUIA - 29) (PSC - 18) i (ERC - 13) Qui vulgui espavilar que espavili.

MIREM ENRERA per Joan Expósito

Torre Vella a la plaça de Barberà.

Situada al nucli de l'antiga Baetulo, fou la casa dels senyors feudals de Badalona. L'edifici va ésser construït, principalment, al segle XIII, però posteriorment se li feren diverses reformes al llarg dels segles XVIII al XIX i s'hi afegiren altres construccions com ara el celler, la sala i les finestres gòtiques laterals. És de remarcar la porta d'entrada d'estil renaixentista del s.XVI amb l'escut dels Santcliment.

La Torre Vella al 1930 amb el torreu circular de defensa. foto : Museu de Badalona

La porta té dues pilastres decorades amb motius vegetals, copes i banyes de l'abundància, molt elaborades i on hom pot entreveure uns estranys ocells; les pilastres acaben en sengles capitells corintis. A sobre del fris o llindar, la decoració és també de motius vegetals, copes i peixos; al centre, dues figures fantàstiques porten un petit escut amb una marca esborrada. Finalment, el marc de la porta ve coronat per un timpà o frontó semicircular, en forma de petxina acanalada, on dues faunes sostenen l'escut dels Santcliment (una campana) i a ambdós cantons, hi ha copes amb motius florals. Són característiques les proporcions del vaho de la porta, que guarda una relació entre alçada i amplada propera, però no exacta, a la proporció d'or o divina, típica de les portes del Renaixement, segons notes de Josep M. Sabater.

A la façana del c/. del Temple, hi tenia adossada una torre quadrada de defensa del s.XVI, que posteriorment va ser revestida de forma rodona i va canviar totalment la vista de la torre donant-li un caire més senyorial. Aquesta torre de defensa fou enderrocada al 1967, per realitzar la nova alineació del c/. del Temple.

Segons els arxius, l'emperadriu Maria, muller de l'emperador Maximilià d'Àustria i germana de Felip II, va descansar-hi quan, procedent d'Alemanya i en direcció a Madrid després de la mort del seu marit, arribà a Sant Jeroni de la Murtra la vigília de Reis del 1582, acompanyada d'alts dignataris de la seva cort.

Després de Felip II els sojorns reials foren més casuals i no consten als arxius. Indicant alguns dels esdeveniments de la història de Catalunya i també de la de Badalona, cal recordar -encara que fos esquemàticament- alguna vinculació amb les guerres de l'època per la presència d'alguns badalonins en les expedicions catalanes a Còrdova pels vols dels anys 1000 ..

També la participació del vescomte Guillem II a la conquesta de Mallorca. Aquest personatge estava molt vinculat a la Torre Vella i fa pensar també en una participació molt important dels badalonins en les gestes de la Mediterrània, segons dades de l'arxiu de Josep Mª Cuyàs.

El Castellet o Can Frias.

Durant el febrer de 1869 el Comte de Solterra i marquès de Barberà, presentà al consistori de la ciutat el projecte per a la construcció d'un edifici situat en el seu terreny de la plaça de Barberà i la proposta de reforma de la façana cantonada de la casa " que hay en el callejón que conduce a la bajada de la calle de la Costa".

Façana del Castellet de Can Frias a la Plaça Barberà : foto jexpósito

Aquest edifici en cantonada al carrer de la Costa, la plaça Barberà i carrer del Fossar Xic , té tres accessos a dos carrers i està formada per planta baixa i dos pisos. La façana és arrebossada formant quarterons, i a l'última planta s'hi forma un ràfec de mitja amb merlets de coronació final, únics a Dalt la Vila, amb la coberta plana. La façana de la plaça Barberà i c/. de la Costa son homogenis entre si, tant en la composició com en les obertures verticals de balcons i de finestres; les reixes i les baranes son lineals de ferro rodo.

Des de la Plaça de Barberà existeix una escala amb passera a tota la façana per arribar als dos accessos independents de les vivendes. El tercer accés, al c/. Fossar Xic difereix totalment. Està format per arrebossat llis, 3 finestres i 6 esglaons per accedir a la porta d'entrada lateral.

Tota la façana de la finca presenta un lamentable estat d'abandó, amb alguns despreniments a les lloses dels balcons i arrebossats de façanes, així com esquerdes de gran consideració, principalment per el trencament dels baixants pluvials. Segurament que les diferents pressions municipals i alguna, si més no, denuncia oficial, han aconseguit que els actuals propietaris posessin en marxa un arranjament general a tota la façana. Estarem molt atents als resultats de l'actuació general a l'exterior de la finca de Can Frias.

Els Semàfors

SEMÀFOR VERMELL

Es la segona vegada que atorguem a l'AMPA de l'escola Nen Jesús de Praga el semàfor vermell. La prepotència d'aquesta AMPA vers els veïns de Dalt la Vila no té fi.

Es fan els amos i senyors del carrer Barcelona; no tenen cap mirament en bloquejar l'accés al barri als veïns de l'entorn, i tot això amb el consentiment i feblesa municipal. Incapaç d'aturar aquest abús, és una mostra més de govern contra el poble, i no pas de govern per el poble.

Tal com diu la lletra del nostre himne nacional "Per quan vingui un altre juny , esmolem ben bé les eines. " Canvieu juny per maig.

SEMÀFOR VERD

Un dels semàfors verds és per en Jordi Casas. Durant aquest dos anys com a President, ens ha demostrat un alt grau de responsabilitat amb una gran capacitat de gestió, però sobre tot la seva gran estima per aquest barri, el nostre, i l'encert de crear un equip amb il·lusió i ganes de treballar.

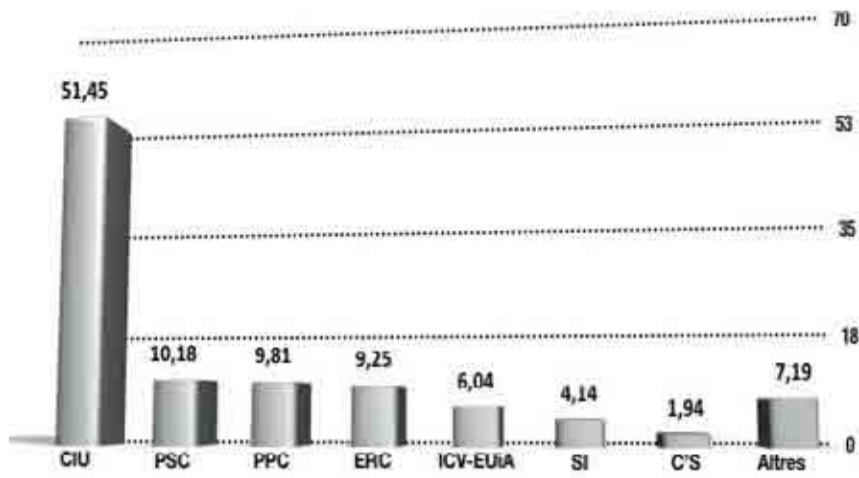
Aquesta vegada "La Costa del Meco" atorga excepcionalment un segon semàfor verd pel pessebre i diorames que, com cada any, estant instal·lats a la plaça de la Vila, tant a la superfície com al Refugi.

Els pessebristes que els han donat forma, ens han sorprès amb unes excel·lents obres d'art que reflecteixen diversos indrets de la ciutat i recreen, amb un realisme excepcional, alguns carrers i places de Dalt la Vila.

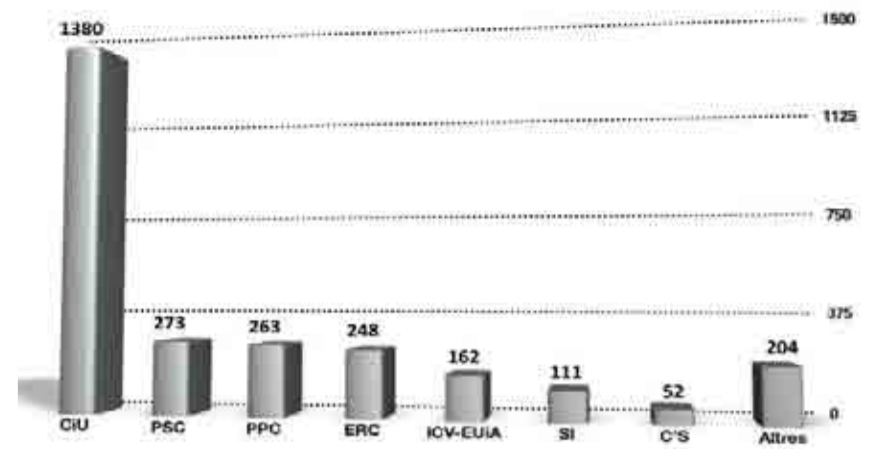
Els daltvilatans estem cofois de la feina feta pels pessebristes i els agraïm l'esforç emprat per tal que tothom pugui veure el Dalt la Vila que no hauria hagut de deixar de ser.

Eleccions al parlament - Resultats al Dalt la Vila

Ja ha acabat la Gran Festa de la Democràcia: anem doncs a mirar els resultats més propers.

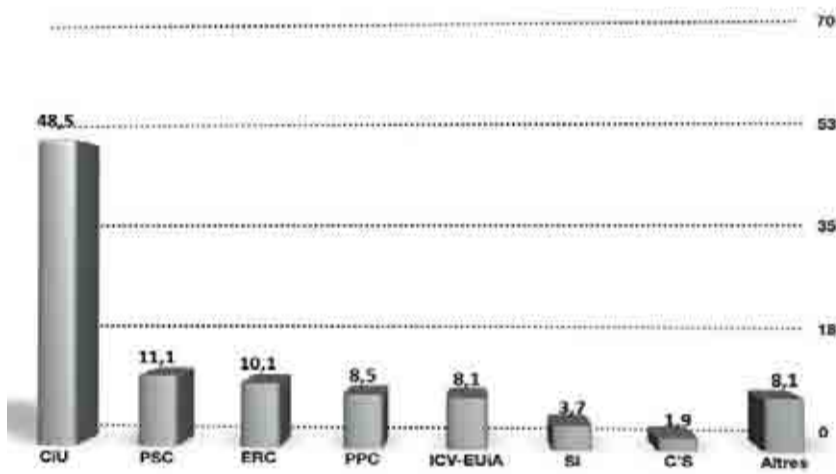
Percentatges

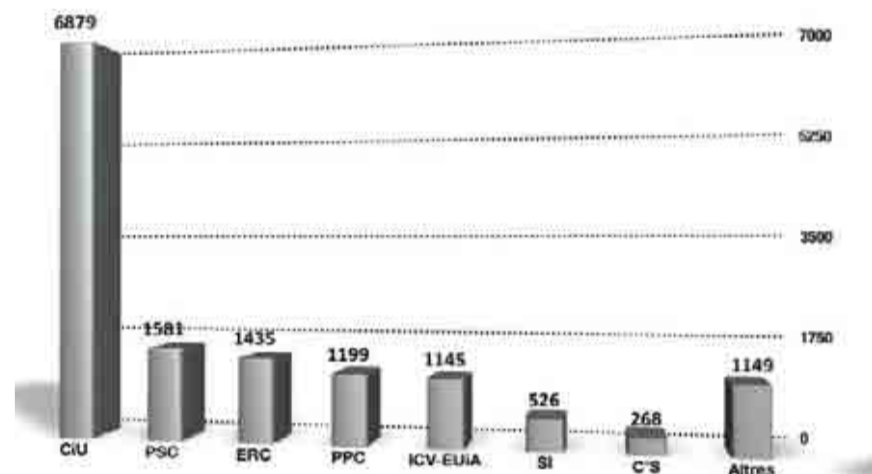
Vots

A Dalt la Vila **CIU** ha estat la formació política guanyadora, amb un **51,45 %** dels vots. En segon lloc, i a considerable distància, el **PSC** obté el **10,18 %** dels vots, seguit de prop pel **PPC** amb un **9,81 %**. **ERC** en treu un **9,25 %** i a la cua **ICV-EUIA** amb un **6,04 %** de suport electoral

A nivell de districte les coses han estat així.

Percentatges

Vots

Districte Primer (CIU)	Districte	Electors	Votans	CIU	PSC	ERC	PP	ICV	SI	C'S	ALTRES
Barri	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010
Canyado-Manresa-Guixeres	1	1522	927	356	196	63	108	93	4	29	78
Casagemes	1	6836	4670	2167	550	519	388	400	168	81	397
Centre	1	6085	4365	2313	357	436	296	332	211	71	349
Coll i Pujol	1	2325	1527	663	205	169	144	158	32	35	121
Dalt la Vila	1	3834	2693	1380	273	248	263	162	111	52	204
Vots		20602	14182	6879	1581	1435	1199	1145	526	268	1149
(%)		13,3	68,8	48,5	11,1	10,1	8,5	8,1	3,7	1,9	8,1

CIU en primer lloc amb el **48,5 %** dels vots. A una considerable distància el **PSC** treu un suport del **11,1 %**, seguit de **ERC** amb un **10,1 %**, i finalment amb percentatges lleugerament propers **PPC** amb el **8,5 %** i **ICV-EUIA** amb el **8,1 %** dels vots.

Les dades electorals sempre tenen mil interpretacions, veritats simples. Que cada un extregui les seves conclusions.

FORN DE PA
J. Argelich
C/ Barcelona, 30 - Tel. 93 389 51 85
Pl. Pomar, 3 - Tel. 93 395 16 07
Av. Martí Pujol, 247-253 - Tel. 93 464 32 74
BADALONA

ESTANC BENEYTO
En la nostra cava trobareu un extens assortiment i edicions limitades de cigars
exp. núm. 27
Pl. Medicina - Telèfon i Fax 93 384 55 54 - 08911 Badalona
(Junt Ambulatori President Companys)

ca la pentinadora
cauete
Pl. de la Constitució, 4 - Tel. 93 464 28 34
(Dalt la Vila) BADALONA

UN CONTE

(*) **El dret a cuixa i l'arma de paper** o (Quan la ficció pot tornar-se realitat) per George Houses

Hi havia una vegada... una petita vila dalt d'un turó. Els seus habitants hi treballaven i hi vivien amb força tranquil·litat, tret de les hores del dia en que la mainada juganera entrava i sortia de les escoles de l'entorn.

Era tan petita i tan bonica aquesta vila, que quan els forasters la descobrien quedaven enamorats d'aquells carrers i carrerons que conformaven un espai d'especial bellesa, solament reconeguda pels seus propis veïns. Carrers estrets i torts; amb pujades i baixades; amb sortida i culs de sac. Cases amb parets pintades de colors especials de disseny inexplicable, i on el color blanc -que havia estat el tradicional- n'era gairebé exclòs. Segons diuen els ancians, aquests colors varen ser imposats per una reial ordre que va ser imposada per una encantadora de serps, que feia temps rondava pels carrers i places de la vila fins que els vilatans la varen fer desaparèixer, ja que no parava de fer màgia negra arreu on anava i amb les seves arts espantava petits i grans.

Aquesta vila però, tenia un misteri que venia d'anys i panys i que la gent sempre que en parlava ho feia amb la veu baixa, no fos cas que la gent del castell, i el mateix Baró, se n'assabentessin. Us explicaré el misteri però m'heu de prometre que no sortirà de la vostra boca res que pugui arribar a orelles del senyor Baró, o dels gentils del castell; llegiu doncs el que us escriuré.

Des de temps en què ja se n'havia perdut la memòria, les famílies de la vila amagaven les seves pubilles sota terra; ja des que naixien les ocultaven. El senyor Baró i també els gentils del castell, tenien una fixació gairebé malaltissa per les pubilles de la vila. Cada vegada que en descobrien alguna, exercien de manera despòtica i autoritària el dret a cuixa sense manies, sense miraments, sense sensibilitat... Per això els vilatans procuraven l'ocultació de les pubilles. Si alguna vegada els gentils del castell trobaven alguna pubilla ràpidament ho notificaven al Baró i aquest, amb més rapidesa encara, castigava la família de manera molt estrambòtica. Mireu, els prenía un tros de casa, o el soterrani, o també fins i tot hi enviava els seus soldats a esfondrar el terra dia si, dia també; un mes rere un altre, un any rere un altre. I així anava fent fins que el seu ego quedava satisfet.

Moltes vegades comitives de vilatans havien anat al palau reial a demanar audiència al rei per tal de cercar una solució a aquest gran problema dels vilatans. El palau reial no estava massa lluny del castell del Baró. Era tot transparent i en el seu interior passejaven, amunt i avall, Comtes, Bescomtes, Cavallers, Escuders, etc... I sempre estava il·luminat, de dia i de nit, amb una lluminària esplendorosa, amb unes llànties totes iguals; no com a la vila on cada carrer disposava de diferents llànties, altes, baixes, blanques, grogues... avui dia en diríem un mostrari de llànties.

Tanmateix el rei i la seva cort reial gaudien d'un altre palau més petit al costat mateix del camí reial, fins i tot una part d'aquest castell ocupava un tros d'aquest camí. Els ancians discuteixen sovint els orígens del palau i del carrer i n'hi ha que diuen que primer va existir el carrer, i n'hi ha que diuen que primer va existir el palau. No ens afegirem a aquesta discussió i prosseguim amb el conte.

Abans d'embolicar-me amb els palaus i camins us explicava allò de les comitives demanant audiència al rei. Cap vegada, cap de les comitives va poder parlar amb sa majestat del tema de la baronia i del senyor Baró. Això sí, més d'un Comte i fins i tot bastants Bescomtes varen manifestar la seva simpatia pels vilatans, però amb veu baixa, privadament, amb simpatia continguda, ja que segons diuen els gentils, el senyor Baró està tant ben agafat al seu tro que ni el propi rei tenia esma d'enfrontar-s'hi, perquè als Nobles de la cort ja els estava bé les maneres del Baró, doncs aquest expandia constantment els espais de la baronia i això omplia d'orgull l'aristocràcia d'aquell reialme.

Malgrat tot, els vilatans i vilatanes de dalt d'aquell turó, varen començar a indignar-se molt i molt. I es van indignar tant, que es varen confabular per destronar el Rei i els seus Comtes i Bescomtes. I així va ser. Un dia de primavera els vilatans i vilatanes armats amb unes màgiques armes fetes de paper quadrat, van aconseguir deslliurar-se dels manaires del palau reial i a la vegada també varen poder deslliurar-se per sempre del Baró i part dels seus gentils, que varen ser foragitats enviant-los a l'exili, i esperem que així sigui per sempre.

Ara la vila de damunt del turó resta tranquil·la, doncs al castell hi habita un nou Baró, i aquest és més sensible a la vida quotidiana dels vilatans, a la vegada que s'ha abolit aquell antic i repugnant dret a cuixa que dia si, dia també, practicava l'antic Baró i els seus gentils.

Vet aquí un gat, vet aquí un gos, aquest conte ja s'ha fos. Rere la porta hi ha un sac de confits, que tots aquells llaminers hi van a llepar els dits...

(*) El dret de cuixa (ius primae noctis - derecho de pernada - droit de cuissage) era el dret que els senyors feudals s'havien atorgat per a ser els primers de tenir relacions sexuals amb una núvia del seu domini la nit de noces (i per tant a gaudir de la seva virginitat). Tot i que se'n parla en documents antics i medievals, no queda clar si era un costum real, un ritual simbòlic (jeure al llit nupcial per indicar possessió) o una llei d'escassa aplicació. Alguns historiadors apunten que l'abús era freqüent, però no un dret, i que probablement es dugués a terme arran de l'obligació dels vassalls de consultar amb el seu senyor abans de casar-se.

Sabíeu que ...

Els nuclis antics i/o centres històrics de :
Besalú - Hostalric - Montblanc - Pons -
Móra d'Ebre - El Vendrell - Cambrils - Tortosa -
Vilanova i la G. - Martorell - Cervera - Cardona
- Berga -
Han entrat tots dins les ajudes de la Llei de
Barris.

Dalt la Vila NO

FARMÀCIA GOLZENS
Av. Martí Pujol 230-246 (08911) Badalona
Tel 93 384 47 54 Fax 93 384 52 43

Miquel Carreras

bellesa i estil

dalt la vila
manides · botifarres · pa de coca · vins · xatordada · patates
formatges · carns a la brasa · tapes · xampanyet · embotits ibèrics

Plaça de la font, 6 · 08911 Badalona
Tel. 934 644 121 · 661 422 400

CALVINAPI

Plaça de Pau Casals. 1

CANSALADERIES I XARCUTERIES
Margenat

C/ Santiago Rusiñol, 23 - Tel. 93 389 48 20
Av. Martí Pujol, 223-229 - Tel. 93 389 27 85
BADALONA

RUTA AUTOGUIADA PER BADALONA - RUTA TURÍSTICA PEL CENTRE HISTÒRIC

L'Ajuntament de Badalona, a través del Departament de Turisme, ha posat en marxa una ruta àudioguiada d'interès per destacar alguns dels punts atractius de la nostra Ciutat. Concretament a Dalt la Vila li toquen quatre punts. Recomanem el recorregut i aprofitem l'avinentsa per felicitar aquesta iniciativa.

La ruta àudioguiada de Badalona està pensada perquè es converteixi en un nou servei de l'Oficina de Turisme de Badalona que per mitjà d'uns aparells amb un sistema de gravació en quatre idiomes (català/castellà/francès/anglès) permetrà fer un recorregut de forma individual i autònoma, per tretze punts d'interès turístic situats al centre històric de la nostra ciutat.

Aquest és un servei innovador que posa les noves tecnologies a l'abast dels visitants. Un complement idoni per promocionar els recursos turístics de la nostra ciutat, acomplint així amb un dels objectius del Departament de Turisme.

Habitualment el sistema d'àudioguiatge ha estat utilitzat en espais tancats com museus, fundacions, etc. però en els últims anys, i degut a la bona acceptació obtinguda per part del públic en general, s'ha convertit en si mateix en un element d'atractiu turístic, que permet el coneixement dels recursos històrics més representatius de la ciutat descobrint els carrers, les places, els racons emblemàtics, les zones comercials, els paisatges / vistes, i altres elements turístics rellevants.

Aquest nou servei es crea a l'Oficina de turisme de Badalona, per tal de dotar amb producte propi a l'Oficina de Turisme.

S'obra per tant, la possibilitat de realitzar una ruta per Badalona, àudioguiada, en diferents idiomes, perfectament senyalitzada, explicada i estructurada.

dora dels aparells està avalada oficialment per la Fundació ONCE.

Pel que fa al traçat s'ha procurat de salvar al màxim els obstacles físics i barreres arquitectòniques de la via pública, deixant-nos assessorar en tot moment pels col·lectius badalonins: Deixem de ser invisibles. I pel col·lectiu de invidents, sords, i muts de la fundació ONCE.

La ruta es podrà realitzar en un període de temps d'entre 45 i 60 minuts. Però una de les característiques d'aquest servei, és que hom

la pot realitzar al seu ritme, i en el sentit que es vulgui. La distància que recorre és aproximadament d'uns 3 km.

No es tracta d'una ruta monotemàtica. Per tant no s'ha confeccionat seguint una temàtica concreta, com podria ser el modernisme, l'etapa industrial, edificis emblemàtics, etc. Es tracta d'un compendi de temàtiques, que inclouen elements turístics rellevants, i que creua el barri del Centre i el de Dalt la Vila.

És per aquest motiu que s'ha decidit que el nom de la present ruta sigui:

“ Ruta turística pel centre històric ”

El servei de ruta àudioguiada pel centre històric de Badalona, és un servei gratuït.

La Costa del Meco: una experiència de periodisme hiperlocal en paper

Mentre la premsa generalista i especialitzada cau per culpa de la crisi, la xarxa se'n porta tota iniciativa i innovació comunicativa.

És tal la seva importància que, actualment, gràcies a les noves tecnologies, el periodisme i els mitjans de comunicació disminueixen la grandària de la seva difusió, i es concentren més a nivell local i hiperlocal.

Em sorprèn, realment, com la ciutat de Nova York ha desenvolupat un periòdic digital dirigit a un petit barri. Un diari, que intentant no caure en temàtiques morboses i personals, duu a terme una informació digital de qualitat i objectiva, tractant temes que preocupen al veí o que poden suscitar el seu interès, com per exemple, temes urbanístics, culturals i fins i tot gastronòmics.

La Costa del Meco, és un exemple de periodisme hiperlocal, però en format paper. Sense que la Associació de Veïns de Dalt de la Vila hagi tingut una influència per part d'aquest exemple de diari de Nova York, ha desenvolupat, i reitero que en format paper, una premsa bimensual dirigit al barri, al veí i a les seves necessitats informatives.

Ja fa exactament dos anys, que tenim a les nostres mans una premsa d'aquest tipus, relacionada total i exclusivament per els seus veïns, i penso, que això li dona un valor incalculable. I si, estimats lectors, La Costa del Meco, porta la etiqueta de premsa hiperlocal i periodisme ciutadà, i això és el que ha fet que els diferents barris de la ciutat de Badalona, s'hagin interessat del que passa al nucli antic de la ciutat.

Però, tot i que vulguem o no vulguem, el temps passa factura i els mitjans es van adaptant a nous sistemes. Penso que aquest aspecte és fonamental per una mitjà comunicatiu, sigui gran o petit. Internet dona aquesta oportunitat, la oportunitat de donar un reconeixement i una importància al nostre diari i precisament per aquest motiu, amb un format encara poc desenvolupat, La Costa del Meco es troba a la xarxa per a ser visualitzat per moltes més persones, d'una manera més ràpida, eficaç i econòmica.

L'any 2010 està a punt d'acabar, per tant, qui pot dir-nos quin futur li depararà a La Costa del Meco? S'adaptarà al nous mitjans? El temps ho dirà.

Albert Batlle

El Virus de Dalt la Vila

Arran de les declaracions de l'actual president de l'A.VV de Dalt la Vila a la contraportada d'EL PUNT de fa poques setmanes, significats personatges municipals han comentat, en petit comitè, que el moviment veïnal d'aquest barri és com un VIRUS a qui cal barrar el pas no fos cas de que s'estengues per la ciutat.

No em sorprenen aquestes manifestacions, venint de llengües més viperines que no pas raonables, encara que aquestes manifestacions es facin en àmbits significatius de la "res publica" de Badalona, ja que els fets, més que les paraules, ens porten a la realitat del que ha estat el Dalt la Vila pels responsables de l'administració local.

Anem als fets i posem exemples:

Carrer de la Costa: el més calent és a l'aigüera. Personalismes purs i durs entre distintes persones que fan bullir les mongetes gràcies als diners públics, han portat a un carreró sense sortida el projecte de rehabilitació d'aquest carrer. A més d'un li hauria de caure la cara de vergonya per la manca de respecte vers el nucli històric de la ciutat. I aquests mateixos ens titllen de VIRUS? Va home va! Quina credibilitat poden tenir? Patètic!

PA-1: polígon d'actuació d'una part de carrer Pujol i una del carrer Fluvià. Aquí es vol obrir, per nassos, un carrer nou al barri; el o els promotors no ho volen; bona part de daltvilatans tampoc no ho volen i l'associació de veïns sempre s'hi ha manifestat contrària. Qui insisteixen a voler-ho fer són els responsables de l'àrea d'urbanisme, i no poso noms ni cognom ja que tots sabem qui són i no els vull fer cap tipus de propaganda, ni que sigui de caire víric. S'ho han agafat com a cosa personal, més que res per que tinguem clar qui mana, que ells són la reialesa i nosaltres els súbdits. Molt bé doncs, ara es torna a apropar-se allò que en diuen la festa de la democràcia, que per si algú ja no ho recorda, la DEMOCRÀCIA -en majúscules- és el govern del poble, amb el poble i

pel poble

D'aquí a pocs mesos tindrem eleccions municipals i hem de jugar bé les nostres cartes -els nostres vots- en favor del barri.

En aquest tema del PA-1 fa pocs dies es va contactar amb els grups municipals per saber la seva posició sobre aquesta actuació; no es va fer amb el PSC ja que la seva posició és clarament favorable a l'obertura d'aquest carrer. Ara bé i dit això, CiU, el PP i ICV-EUiA hi estan en contra, ERC no es va definir, ni se l'espera. Aquesta és la realitat a hores d'ara.

Per altra costat i "embolica que fa fort" ja està en dansa la pre-campanya municipal, on uns i altres comencen a dir la seva. Per un costat ERC fa particular esment (vídeo) amb el Patrimoni, que entre altres coses és allò que els daltvilatans tenim sota els peus. Fins ara el Patrimoni ha estat gestionat per aquest grup municipal; no cal explicar aquí la gestió que n'han fet, cada un de nosaltres la pot valorar suficientment.

Per altra banda, el cap de CiU diu (blog) que volen obtenir l'alcaldia, urbanisme, patrimoni, etc. No sé si hi hauran més candidats a obtenir la regidoria de patrimoni, per ara hi ha aquest dos. Personalment valoraré el que uns han fet fins ara, i el que altres ens diguin de com pretenen gestionar-ho. No sé si finalment continuaré tenint dubtes, o no, però a hores d'ara, i vistos el pessebre i diorames de la Plaça de la Vila, crec que els més preparats per portar la gestió d'urbanisme i patrimoni són els pessebristes. Si més no, tenen una sensibilitat vers el nostre barri que molts del polítics i tècnics locals no tenen ni han tingut mai.

Jordi Casas
ex-president de l'A.VV

NOMS, SOBRENOMS, MALNOMS, RENOMS,... ! per Mª Carme Argelich (2ª PART)

La distinció entre individus a partir del prenom utilitzant una qualitat física, l'ofici que té, el lloc d'on ve,... no és l'única causa que explica l'aparició dels renoms; des de l'ineludible sobrenom de mal gust inventat perspicaçment per algú poc amistançat amb l'individu a qui va dirigit, fins a mantenir el nom de la casa de pagès d'on prové, hi ha tot un gran ventall de renoms possibles, curiosos... Hi ha malnoms malsonants, que s'entén que siguin molestos, però n'hi ha d'altres d'humorístics i divertits. Amb tot, els malnoms són una part de l'antroponímia i ens informen del sentit de l'humor d'un poble i del seu enginy, i fan referències de tota mena als diferents aspectes de la vida quotidiana.

Dalt la Vila no ha acaparat en cap moment grans activitats administratives o industrials o de centre comercial. Però també ha estat rica... d'una altra manera: mentre allà baix la ciutat gruny inquieta, aquí dalt del turó, sembla que al temps li fa mandra de passar. Un indret tranquil, envejat, amb un veïnat obert i comunicatiu on gairebé tothom coneix tothom, ha permès gestar una certa complexitat veïnal que sobta al nouvingut i fa que, al mateix temps, el foraster no passi desapercibut. Per això, si bé els renoms s'utilitzen entre el veïnat sense transcendir dels límits geogràfics del barri, quan algú hi fa cap amb certa assiduitat, pot ser que marxi amb un bagatge que no duia en arribar! Fa anys, tampoc es lliuraven dels renoms ni els carreters, ni els venedors ambulants de peix o els que oferien nata o el cafeter de les festes; ni els obrers que venien a treballar, ni els esmolets, ni els músics de carrer, ni els captaires com "el serranillo" o "el abuelo" que gosaven entrar al barri! Fins i tot es seguia l'exemple a les escoles, on molts cops el sobrenom que hi naixia perdurava fora de l'àmbit escolar i del temps de ser quitxalla (en "Garrofa", en "Lleteta", en "Recadets", el "Llefiscós"...).

Sobrenoms, malnoms, agnoms... en definitiva, renoms! Avui no sovintegen com en temps passats. Alguns encara són a la memòria dels més grans. I als més joves els pica la curiositat en sentir a parlar de "la Numeritos", "el Barraquer", "el Sastre Verd", "en Peta-peta"... Semblen noms de personatges d'un conte! Perquè se'ls anomenava així? On era ca la Capitana, ca la Micos o cal Bastit...? De ben segur que el seu nom oficial no ens diria res d'aquestes persones. Però, vet aquí que els recordem ara justament pels seus malnoms! Darrere d'ells s'amaguen moltes petites històries que juntes en fan una altra, perquè les seves vivències han fornint la història del nostre veïnat.

Mª Carme Argelich

SOBRENOMS I MALNOMS DE DALT LA VILA (continuació)

Sobrenoms d'atributs positius o defectes físics o morals

- Cal Cap Gros (Plaça de l'Oli)
- La Nas de Lloro
- La Bessona (C/. Quintana Alta)
- En Sebastià dels peus grossos
- Cal Nas-ratat (C/. Dalt)
- La Mamelluda (C/. Barcelona)
- El "hombre-mono" (C/. Sant Sebastià)
- Cal "Ligeru" (C/. Pujol 13, ara núm.25)
- El Campaneta (pescador, C/. Sant Antoni de Pàdua)
- El "Campanillas"
- Cal Vermell (C/. Pujol)
- La Cèntim
- La Capitana (Plaça Constitució)
- La Bocaplana (C/. Sant Antoni de Pàdua)
- La Juana de "todos los males"
- El Vinagre
- La Marraneta (o Cleofé la funcionària, per ser la quarta filla de Cal Funcionari)
- Cal Pelat
- Ca la Sorda (C/. Dalt)

Sobrenoms derivats del lloc de procedència

- La Massarrona (Plaça Constitució)
- Els Baturros (C/. Lladó)
- Cal Boscasser (C/. Dalt)
- Ca la Mallorquina ("la Antonia i el Manolo")
- Ca les Franceses (tres germanes que vivien al costat de ca la Isabel del vi)
- Ca la Terolana (la Isabel del vi i el seu home, en Miguel, provenien de Terol i per això també se la coneixia amb aquest altre sobrenom)

Sobrenoms relacionats amb animals

- Ca la Marmota
- Cal Grill (C/. Dalt)
- La Micos (C/. La Costa)
- Cal Xai (tenda al C/. Sant Felip de Rosés, desapareguda en fer l'autopista)

Sobrenoms provinents de prenom i noms de casa

- Ca l'Agustinet (lletoria C/. Sant Felip i de Rosés)
- Ca la Genoveva (forn del C/. Barcelona)
- Can Camins (forn)
- Can Lladó (forn)
- Cal Bassó (era un bar a la Plaça Pau Casals)
- Ca la Madrona
- Ca la Valentina
- Ca la Pilarin
- Ca la Dulce
- L'Elvireta o Ca la Culebras (cognom del marit)
- Ca la Veneranda
- Can Catalunya (fàbrica de galetes)
- Can Planetes (Can Planes)
- Can Seriol de la plaça (Can Planes)
- Can Fluvià
- La Cenona (C/. Lladó 9)
- Can Blanch de les Eres (una masia que hi havia al C/. de les Eres)
- Ca la Quima dels Horts
- Ca l'Amigó
- Can Tiranasi (masia entre Ca la Quima dels

- Horts i Can Blanch de les Eres)
- Can Vilaró (tenda de la Plaça Constitució)
- Can Sales (casa 11 del C/. Pujol)
- Ca l'Antònia de cals Nois (curava "d'espatllat", al C/. Pujol)
- l'Antònia de l'arbre
- Ca la Cinta (C/. Pujol, casa 13)
- Ca la Providència (C/. Pujol, casa 14)
- Can Cansino (dels diaris)
- Ca l'Eusebia (bodega, al C/. de Dalt)
- Cal Pepet (bodega a la Plaça de l'Oli)
- Ca "el senyor Cardalús" (C/. Gaietà Soler)
- Can Guixeres (fàbrica)
- Ca la Manela (Alier, Plaça Constitució - C/. Barcelona)
- Ca la Pepeta (Lladó 10)
- Can Bastit (C/. Barcelona, 6)
- Ca la Subirana (C/. Pujol, es deien Subirats de cognom)
- Can Mestres (tenda al C/. Lladó situada a un edifici anomenat Casa Patró)
- Can Marcenc (C/. Pujol,3)
- Can Rosés
- Can Casas (C/. Barcelona)
- Can Font (tenda al C/. Quintana Alta)
- Can Santigosa (Pompes fúnebres)
- Can Fornaguera (C/. de Dalt)
- Ca l'Oliveras (fusteria que fabricava baguls)
- Can Vilamajor
- Can Victori
- Can Nyorra (on hi havia la discoteca "Simbiosis")
- Cal Favet o Fabet o ca la Matilde (bodega al C/. Sant Felip i de Rosés,59)
- Ca la Guevara (C/. Lladó)
- Ca les "Bagets" (C/. Fluvià, casa coneguda també com a Cal Meco, on va viure Joaquim Folch i Torres, casat amb Orsina Baget)
- La Maria la vídua
- La Maria dels negres
- Ca la Lola (la tendeta, que hi havia a la masia de la Plaça de l'Oli)
- Ca la Renom (Plaça de l'Oli, 7)
- La Rinalda de Quintana Alta, (o la Cara de Rap,...bugadera)
- Cal Marquès (no tenien relació amb l'aristocràcia, però molta gent s'ho pensava perquè la casa anomenada així era voltada de jardí que li donava un aspecte senyorial. L'edifici es coneixia com "l'Hotel" abans de la guerra del 1936. Era al C/. Sant Felip i de Rosés, en el tram que actualment queda per damunt de l'autopista i que avui no pertany a Dalt la Vila)
- En Joan dels "pelons" (per ell els pantalons, eren "pelons")

Els inclassificables

- La Quera (el seu marit era el noi de Can Quintano, però també era conegut com el Quero)
- Can Quintano (tothom ho pronunciava com "Quintanu")
- En Pronobis (Joan Anteporram Latinam Sánchez i Escuder,... en realitat)
- Ca la Burgeta (C/. Quintana Alta, 34)
- Cal Pino (antiga taverna pels pescadors del

- segle XIX al C/. Dalt, 37)
- Cal Meco (C/. Fluvià)
- Can Ninera (C/. Pujol)
- Can Trols (C/. Pujol)
- Ca la Tuietes (C/. Pujol)
- Ca la Gaxona (C/. Costa-Via Augusta)
- Ca la Bufabancs
- Can Nangada (C/. De l'Oli, 13)
- Cal Petricó (C/. Lladó 53, tenien bótes i venien vi)
- En Peta-peta
- Cal Basté
- Cal Recà
- El Tató
- En Pinassa
- En Caganya
- En Tataló de la pipa (es deia Salvador i era tartamut, vivia al C/. Quintana Alta, 30)
- Ca la Salesiana (Carreró Barberà)
- El Tren (l'home del carretó)
- El Meneque
- El Vitorino
- El "pintorasso"
- El Barraquer (la seva dona era la Barraquera, perquè tots dos vivien del que podien en una barraca feta de fustotes i llaunes al C/. Sant Felip i de Rosés)
- La Gilda (i el seu home, evidentment no podia ser altre que el Gildo)
- En Bufanda

Actualització de sobrenoms que fan referència a oficis i activitats

- Cal Procurador o "Percurador" (C/. Sant Sebastià, 18)
- Ca la "no tengo" (l'Agustina era el nom de la mestressa d'una merceria que hi havia a la Plaça de l'Oli, però va guanyar-se aquest sobrenom perquè els clients no trobaven mai allò que hi anaven a comprar; sempre obtenien com a resposta: "de esto no tengo")
- La "Consuelo dels ous" (al C/. Lladó, la Consuelo tenia moltes gallines i es venia els ous que li ponien)
- Ca la Busa (C/. Sant Sebastià,26. La "busa" era la muller d'un bus. El matrimoni provenia de Palamós. Eren els avis de la Judith Themistanjioglus)
- La "Lucia del Ocaso"
- La Themis (abans l'àvia i actualment la Judith)
- l'Hort del Merdisaire (C/. Sant Sebastià,51)

Sobrenoms provinents de prenom o de llocs pròxims a Dalt la Vila utilitzats pels daltvilatans

- Can Montal (nom abreujat de la històrica firma tèxtil catalana del sector cotoner Industrial Montalfita, S.A.)
- Ca l'Andal
- Can Martinet Pujol
- Can Tapias
- Els safareigs vells
- La Creu Roja
- Can Barriga
- La Torre de can Pi i Gibert

•••••

BAR
CAN JOAN

Plaça de l'Oli, 2, Tel. 93 384 33 04 - BADALONA

LLAR D'INFANTS
EL PATUFET
PATUFET

Sant Sebastià, 37 - Tel. 93 389 16 93
08911 BADALONA

